

कार्यक्राट कर व भाडे करार
रखवणीबाबतसाठी कर, शास्ती आणि व्याज
विषयक अभय योजना

महाराष्ट्र शासन,
वित्त विभाग,

शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. एसटीए-११८/सीआर-५०/करवहन-१,
महाराष्ट्र, मुंबई-४०० ०२२, दिनांक - २५ नोव्हेंबर १९९८

० स्ता व नः :-

महाराष्ट्र शासनाने कार्यक्राट विधीकर अधिनियम १९८५ व भाडे करार कर अधिनियम १९८५ व १.१०.१९८६ पासून अमलात आणले. कार्यक्राट कर अधिनियमातील कर आकारणीबाबत काही तरतुबाबत संपन्न होता. ते, वित्त विभाग असोसिएशन ऑफ इंडिया व इतर या करणी सर्वोच्च न्यायालयाच्या दि. २१.१.८९ च्या निर्णयानंतर राज्य शासनाने सन १९८५ च्या कार्यक्राट कर अधिनियमाचा आराखडा आणि पुनर्विचार करून ऑक्टोबर १९८९ मध्ये सुधारित कार्यक्राट विधीकर कायदा, १ ऑक्टोबर १९८९ पासून पूर्वीची प्रभावाने अमलात आम्हात. कार्यक्राट व भाडेकरार कर अधिनियमातील निर्धारणा व वसुलीबाबत दिसून येणाऱ्या उघडपणी, प्रत्येक निर्णया अन्वयावर प्रत्येकाची कायदा संख्या व अन्वयित करदात्याची मोठे प्रमाण व या गोष्टीबाबत अन्वयाने शासनकाडे पात्र झालेली निवेदने या सर्व गोष्टीबाबत विचार करून मो. वित्त मंत्राली १९९६-९७ चा आर्थिकव्यवसाय सार्व्वर करताना कार्यक्राट कर अधिनियम व भाडेकरार कर अधिनियम यांच्या योग्य अमलबजावणीसाठी एक अभय योजना जाहिर करण्यात येईल असे ठरवले होते.

या अनुषंगाने शासनाने राज्यातील कार्यक्राट कर अधिनियम आणि भाडेकरार कर अधिनियम लागू होणाऱ्या करदात्यांच्या बाबतीत कर, शास्ती आणि व्याज विषयक अभय योजना मो. वित्त विभागाचे योजिले आहे.

शासन निर्णय :-

- १) अभय योजनेचा कालावधी :- कर, शास्ती आणि व्याज विषयक अभय योजना दिनांक १ डिसेंबर १९९८ ते दिनांक ३० जून, १९९९ या कालावधीमध्ये सुद्धा असेल.
- २) अभय योजनेचा लाभ घेण्याकरिता निश्चित केलेला निर्धारण कालावधी :- दि. २१ जून १९९८ पर्यंत संपल्याच्या सर्व निर्धारणा कालावधीसाठी अभय योजनेचा लाभ देता येईल. करदात्याच्या इच्छेप्रमाणे त्याला एक किंवा एकाहून जास्त निर्धारणा कालावधीसाठी असा लाभ देता येईल.
- ३) लाभ मिळण्यासाठी पात्र असलेली एकत्राकी किंवा मागणी :-

- अ) १ डिसेंबर १९९८ आधीच निर्धारणा पूर्ण झालेल्या कालावधीसाठी कर, शास्ती, किंवा व्याज यांची जी एकत्राकी १ डिसेंबर १९९८ रोजी असेल तसे एकत्राकीकरिता योजनेचा लाभ देता येईल. तसेच,
- ब) अभय योजना कालावधीमध्ये निर्धारणा पूर्ण केलेल्या कालावधीकरिता कराची, शास्तीची, किंवा व्याजाची जी मागणी करण्यात आली तर तसे मागणीकरिता देखील योजनेचा लाभ मिळू शकेल.

टिप :-

१. प्रत्येक निर्धारण कालावधीसाठी कर, शास्ती किंवा व्याज ह्यांची एकत्राकी किंवा जादा मागणीची रक्कम, करदात्यास कोणत्याही कालावधीसाठी परतावा मिळणार असेल तर, त्या परतावाच्या रकमेचे समायोजन करून नंतर, योजनेसाठी पात्र असलेल्या एकत्राकी किंवा मागणीची रक्कम ठरविण्यात येईल. समायोजन करताना परतावाची रक्कम कालानुक्रमप्रमाणे वेगवेगळ्या कालावधीसाठीच्या कराच्या मागणीसाठी समायोजित केली जाईल, जर काही रक्कम उरली तर ती त्याच क्रमाने प्रथम व्याजाच्या मागणीसाठी व उर्वरित रक्कम त्याच क्रमाने शास्तीच्या मागणीसाठी समायोजित केली जाईल.

२. कुठल्याही परिस्थितीत अभय योजनेमुळे १ डिसेंबर १९९८ पूर्वी भरलेला कर, कोणत्याही तडजोड योजनेसाठी भरलेला कर, तसेच शास्ती किंवा व्याज यांची भरलेली रक्कम किंवा समायोजित केलेली रक्कम यांचा परतावा मिळणार नाही.

३. कोणत्याही कालावधीसाठी केवळ करविषयक किंवा केवळ व्याजविषयक तसेच केवळ शास्तीविषयक असा लाभ देला जाणार नाही. तर कालावधीसाठी कर, व्याज व शास्ती यांची जी एकत्राकी किंवा मागणी असेल त्या मध्ये एकत्राकीसाठी किंवा मागणीसाठी लाभ घ्यावा लागेल. योजने प्रमाणे जी रक्कम भरण्याची असेल ती पूर्ण भरली तरच योजनेचा लाभ मिळेल. अर्थात, केलेल्या भरण्यावर कोणताच लाभ मिळणार नाही.

४) अशा योजने अंतर्गत मिळणार्या सवलती :-

अ) कर सवलत :- [फक्त कार्यक्रमाद्वारे कर अधिनियमासाठी]

करदात्याकडे वैधानिक आदेशाप्रमाणे कराची एकत्राकी किंवा अस्तित्वात किंवा वैधानिक आदेशाप्रमाणे मागणी निर्माण झाली असल्यास अभय योजनेकरीता करदात्याचे बाधित्व खालीलप्रमाणे ठरविण्यात येईल.

१. महाराष्ट्र शासनाच्या विभागांनी दिलेली केवळ :- पूर्ण करमाफी,

२. ४(अ)(१) मध्ये न देणारी केवळ :-

अ) बांधकाम कार्यक्रमाद्वारे :- कार्यक्रमाच्या संपूर्ण रकमेच्या १ टक्क्या इतकी रक्कम भरावी लागेल व कराची उर्वरित एकत्राकी किंवा मागणी माफ होईल.

ब) इतर कोणत्याही प्रकारची कार्यक्रमाद्वारे संपूर्ण रकमेच्या २ टक्के इतकी रक्कम भरावी लागेल व कराची उर्वरित एकत्राकी किंवा मागणी माफ होईल.

१ डिसेंबर १९९८ रोजी जी कराची एकत्राकी असेल त्यापैकी खालीलप्रमाणे रक्कम भरली तर योजनेप्रमाणे उर्वरित एकत्राकीसाठी माफी मिळेल.

१ डिसेंबर १९९८ रोजीची कर
प्रक्रिया

X योजनेच्या कंत्राट किंमतीची
टक्केवारी मर्यादित राखण.

त्या कालावधीसाठी अधिनियमाप्रमाणे
देय असलेला कर.

इतकी राखण भरल्यानंतर कराची विलंब धरणाची माफ होईल.

म. भारतीय विधायक सवलत :-

कार्यक्रमात कर व भाडेकरार कर अधिनियमाप्रमाणे लावण्यात आलेल्या
भारतीय धरणाची व मागीलवर्षी लागू लागणारे सवलत देण्यात येईल.

- १) ४ (अ) मधील मुद्दा क्रमांक (१) पूर्ण माफी.
व (२) अंतर्गत १.४.९८ पूर्वी संपादना
निर्धारणा कालावधीच्या बाबतीत लावण्यात
आलेली शाही.

क. व्यापक विधायक सवलत :-

कार्यक्रमात कर व भाडेकरार कर या दोन्ही अधिनियमाप्रमाणे लागू होणाऱ्या
व्यापक धरणाची व मागीलवर्षी लागू लागणारे सवलत देण्यात येईल. (यापेक्षा
निर्धारणोत्तर तसेच निर्धारणपूर्व व्यापक समावेश आहे.)

- १) ४ (अ) मधील मुद्दा क्रमांक (१) पूर्ण माफी.
मध्य अंतर्गत असलेल्या करावर
लावण्यात आलेले व्यापक.

- २) इतर प्रकरणांमध्ये १.४.९२ पूर्वी
संपादना निर्धारणा निर्धारणा
कालावधीसाठी, व्यापक विधायक जी राखण
अकारली असेल त्याच्या ८५ टक्के
राखण माफ होईल व उर्वरित
राखण भरावी लागेल.

- ३) १.४.९२ रोजी किंवा नंतर चालू
होणाऱ्या निर्धारणा कालावधीसाठी, व्यापक विधायक जी राखण
अकारली असेल त्याच्या ५० टक्के
राखण माफ होईल व उर्वरित
राखण भरावी लागेल.

५) अभय योजनेच्या अटी :-

१) अभय योजनेच्या लाभ सर्व नोंदीत कंत्राटदारांना मिळेल. करदाता अनोदीत असून
१ डिसेंबर १९९८ पूर्वी वया नव्हे असेल तरी योजनेच्या लाभ घेता येईल. मात्र
अनोदीत कंत्राटदारांचा वया १ डिसेंबर १९९८ नंतर देखील चालू असेल तर त्या
कंत्राटदारांना ३१ मार्च १९९९ पूर्वी नोंदणी करून घ्यावी लागेल व नोंदणी करून
घेतली तरच अनोदीत कालावधीसाठी योजनेच्या लाभ मिळेल.

२) ज्या करदात्याला योजनेच्या लाभ घ्याव्याचा आहे त्याला स्वतःची दिनांक ३१
मार्च १९९८ ला संपादना वर्षापर्यंतची निर्धारणा (नोंदीत आणि अनोदीत
कालावधीसाठी) दिनांक ३० जून १९९९ पूर्वी करून घ्यावी लागेल. योजनेच्या
कालावधीमध्ये ज्यांची निर्धारणा योजनेच्या पूर्ण होईल त्यांचे करदात्यांना
योजनेच्या लाभ मिळेल.

२) योजनेप्रमाणे जी स्वकम भरण्याचे ठरेल, ती स्वकम योजनेच्या कालावधीमध्येच भरावी लागेल. १ डिसेंबर १९९८ रोजी वैधानिक आदेशाप्रमाणे जी स्वकम भरण्याची असेल त्याप्रमाणे योजनेप्रमाणे जी स्वकम भरण्याची, ती स्वकम २५ मार्च १९९८ पूर्वी भरली पाहिजे. उशीर स्वकम ३१ डिसेंबर १९९८ पर्यंत भरली तर त्यावर व्याज लागूच नाही. मात्र आशी स्वकम त्यानंतर भरली तर त्या स्वकमेवर १ जानेवारी १९९९ नंतरच्या कालावधीसाठी दरमहा दसोळडा २ टक्के दराने सरळ व्याज भरावे लागेल. योजनेचातु उत्पन्नानंतर जी मागणी निर्धारितप्रमाणे निर्माण होईल त्याबाबत योजनेप्रमाणे जी स्वकम भरण्याची ती निर्धारण आदेश निर्गमित कालावधीसुद्धा एक महिन्यात भरावी लागेल. परंतु कोणत्याही परिस्थितीत उशीर स्वकम ३० जून १९९९ पूर्वी भरावी लागेल. आवश्यक वाढेल त्या प्रकरणात, स्वकम भरण्यासाठी विक्रीकर आणुक्त, हप्तंबंदीची सवलत देऊ शकतील. मात्र सर्व हप्तें योजनेच्या कालावधीतच भरावे लागतील. हप्तंबंदीने भरलेल्या स्वकमेवर देखील एक महिन्याचा कालावधी वाढून उर्वरित विलंबाकरिता वर महिना २ टक्के दराने सरळ व्याज भरावे लागेल.

५) लाभ घेऊ इच्छिणाऱ्या करदात्याने जर उगीत दाखल केले असेल तर ते अपेल विना उाट मागे घेतले पाहिजे. योजनेसाठी लाभ घेतल्यानंतर त्या कालावधीतील देय स्वकमेसाठी कोणताही काटदेशीर वाद घालता येणार नाही. असा वाद जर करदात्याने उत्पन्न केला तर योजनेसाठी मिळालेली सवलत रद्द करण्यात येईल.

६) परिच्छेद ४(अ)(१) मध्ये उल्लेख केलेली राज्य शासनाच्या विभागांनी जी प्रत्यक्षपणे कंत्राट दिली असतील त्यांप्रमाणे वरील सर्व कालावधी करता पूर्ण करण्याची तसेच व्याज व शास्ती यांची मिळेल. मात्र जेणे कंत्राटदारांनी राज्य शासनाकडून कर गोळा केला असेल किंवा जर भरण्यासाठी कंत्राटी स्वकमेवर अधिकृत घेतले असेल अशा प्रकरणात योजनेसाठी कोणतीही सवलत मिळणार नाही. योजनेप्रमाणे मागणी मिळायची असेल तर मागणी घेऊ इच्छिणाऱ्या कंत्राटदारांनी कंत्राट देणाऱ्या अधिकार्याकडून एक प्रमाणपत्र आणले पाहिजे. प्रमाणपत्रात असे नमूद केले असेल पाहिजे की, - १) मूळ कंत्राटप्रमाणे कार्यकंत्राट कर वेगळा देण्याची तरतूद नसली, तसेच, - २) मूळ कंत्राटप्रमाणे कंत्राटाच्या किमतीत कार्यकंत्राट कराच्या स्वकमेचा अंतर्भाव आहे असा स्पष्ट उल्लेख नाही. ३) कंत्राट दिल्यापासून कंत्राटाच्या कालावधीत किंवा त्यानंतर कार्यकंत्राट कराच्या प्रयोजनार्थ कोणतीही स्वकम शासनाकडे देण्यात आलेली नाही व देण्यात येणार नाही. तसेच त्या शिर्षार्थ कोणतेही अधिकृत शासनाकडे मंजूर केलेले नाही व पायुटे मंजूर केले जाणार नाही.

मात्र, केवळ शासनाने दिलेल्या कंत्राटीकरिता तसेच केवळ व राज्य शासनाच्या मंडळांनी / महामंडळांनी, अंगीकृत उपक्रमांनी, स्थानिक स्वराज्य संस्था, खाजगी संस्था व खाजगी व्यक्ती यांनी दिलेल्या कंत्राटाच्या बाबतीत या उप-परिच्छेदातील उपरोक्त करण्याप्रधी सक्कल पूर्णपणे किंवा अंशतः मिळणार नाही.

६) ३) ज्या करदात्यांनी कर स्वतंत्रपणे गोळा केला आहे त्या करदात्यांना या योजनेसाठी कोणतीही (करविषयक आरंभ शास्ती, व्याज विषयक) सक्कल मिळणार नाही.

ब) मूळ कंत्राटप्रमाणे कंत्राटाच्या किमतीतच कराच्या स्वकमेचा अंतर्भाव केला असेल व त्याप्रमाणे उल्लेख केला असेल तर करदात्याला या योजनेसाठी करविषयक सक्कल मिळणार नाही. योज इतर उाटी व शर्ती पूर्ण केल्या असल्या तर व्याज व शास्तीविषयक सक्कल मिळतील. या उपपरिच्छेदाप्रमाणे मिळणारी सक्कल राज्य शासनाने प्रत्यक्ष दिलेली कंत्राटे घेऊन सर्व प्रकारच्या कंत्राटाकरिता मिळेल.

क) मूळ कंत्राटप्रमाणे कंत्राटाच्या किमतीत कराचा समावेश असल्याबाबत काहीही उल्लेख नसला व करदात्याने कर स्वतंत्रपणे गोळा केला नसला तर, या योजनेसाठी इतर उाटी व शर्ती पूर्ण केल्यास योजनेसाठी करविषयक व व्याज व शास्तीविषयक लाभ मिळेल.

७) योजनेखाली कार्यक्रमाद व्यावहारीक उत्तरेष करून ज्या अटी व शर्ती विहित केलेल्या आहेत त्या योग्य व आवश्यक त्या फेरफारसह माडे करायचील व्यावहारिक देखील लागू होतील.

८) अ) कार्यक्रमाद कर अधिनियमाच्या बाबतीत कोणत्याही विविधित कालावधीसाठी भरण्यासाठी म्हणून जी कराची, तसेच व्याजाची रक्कम विहित केली आहे ती योजनेप्रमाणे भरली तरच त्या कालावधीसाठी उर्वरित कर, शास्ती व व्याज यांची माफी योजनेप्रमाणे मिळेल.

ब) भाडेकरार कर अधिनियमाच्या बाबतीत कोणत्याही विविधित कालावधीसाठी वैधानिक आदेशाप्रमाणे कराची जी रक्कम देण असेल ती आणि व्याजाची जी रक्कम योजनेप्रमाणे विहित केली असेल ती योजनेा कबळत भरली तरच शास्ती व उर्वरित व्याज यांची माफी योजनेप्रमाणे मिळेल.

९) या योजनेमध्ये उत्तरेष केलेली शास्ती व व्याज याचा अर्थ कार्यक्रमादकर अधिनियम तसेच भाडेकरार कर अधिनियम या खाली मुंबई विहीकर अधिनियमाच्या कलम १६ व १७ च्या आधारे लावलेली कोणतीही शास्ती वा व्याज असत अहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नवाने.

अभिप्रेत पातुल
शासनाचे विशेष कार्यकारी अधिकारी.

प्रत:-

माहितीसाठी व आवश्यक त्या पुढील कार्यवाहीसाठी तादर अर्गेषित.

१) महालेखापाल [लेखा परीक्षा]-१, महाराष्ट्र, मुंबई.

२) महालेखापाल [लेखा परीक्षा]-२, महाराष्ट्र, नागपूर.

३) संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

४) विक्रीकर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, ८ वा मजला, माझगाव, मुंबई-४०० ०१० [४० प्रती].

५) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.

६) निवासी लेखा परीक्षक, मुंबई.

७) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, संचालनालय, मुंबई.

८) निवड मक्ती, कराधान-१.